

10
GROSZY

NOWINY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

Nowa hierarchia

Ogłoszone wczoraj zarządzenie p. Premiera w sprawie ustosunkowania się całego aparatu państwowego do osoby gen. Rydz-Śmigłego stanowi akt polityczny niezwykle doniosłości. Daje bowiem do pewnego stopnia wyraz prawny stanowi faktycznemu już istniejącemu i „kładzie kropkę nad i”, wyjaśniając hierarchję między naczelnymi organami władzy państwowej.

Nowa konstytucja z 23 kwietnia 1935 już w parę tygodni po wejściu w życie okazała się niezupełnie dostosowaną do faktycznego układu naszych stosunków ustrojowych. Określa ona bowiem jedynie pozycję Prezydenta Rzeczypospolitej i Prezesa Rady Ministrów, zupełnie natomiast pomijając bliższe sprecyzowanie roli Gener. Inspektora Sił Zbrojnych.

W osobie Prezydenta mianowicie, wedle art. 2 ust. 4, „skupia się jednolita i niepodzielna władza państwowa”.

Prezydent Ministrów zaś, wedle art. 23 ust. 3,

„reprezentuje Rząd, kieruje jego pracami oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej”.

O Generalnym Inspektorze postanawia konstytucja tylko tyle, że na równi z Premierem, marszałkami ciała ustawodawczego i pierwszym prezesem Sądu Najwyższego zasiada w Zgromadzeniu Elektorów oraz że mianuje go i zwalnia Prezydent Rzplitej, będący zwierzchnikiem sił zbrojnych i decydujący o organizacji naczelnych władz wojskowych.

Bieg życia jednak sprawił, że jak przez tyle lat formalnego obowiązki dawnej konstytucji pierwszą osobą w państwie pod względem faktycznym był Marszałek Piłsudski — bez względu na stanowisko, jakie zajmował — tak i jego następcy na posterunku Generalnego Inspektora i przyszłego Wodza Naczelnego przypadła w udziale rola, znacznie wykraczająca poza normalne obowiązki pierwszego generała.

To też już rok temu decydujące konferencje na Zamku w sprawie polityki zagranicznej odbywały się z udziałem gen. Rydz-Śmigłego. Kiedy zaś został powołany rząd gen. Składkowskiego, to p. Premier, stanowiący przed Sejmem, zawiadomił go, że objął to stanowisko „z rozkazu Rzydynta Rzplitej i gen. Śmigłego” — który też brał udział w pierwszym po zaprzysiężeniu zebraniu się nowej Rady Ministrów i któremu gen. Składkowski w zakończeniu wspomnianego swego exposé z 4 czerwca b. r. poświęcił dłuższy ustęp, stwierdzając w jego osobie „wodza, którego Komendant wyznaczył jako strażnika całości granic Rzeczypospolitej, a który jednocześnie sprawuje czynny nadzór nad duszą Narodu”.

Obecnie, zgodnie z wolą p. Prezydenta, p. Premier pedaje do wiadomości wszystkich władz, że gen. Rydz-Śmigły jest nie tylko wyznaczonym przez Marszałka Piłsudskiego „pierwszym obrońcą Ojczyzny”, ale również „pierwszym współpracownikiem P. Prezydenta Rzplitej w rządzeniu państwem” i jako taki stanowi pierwszą po Prezydencie osobę, której cały aparat państwowy, poczynając od Premiera, winien objawy nie tylko honoru, ale i posłuszeństwa.

Nie wchodząc w dyskusję nad formalną stroną sprawy, stwierdzić należy, że w wyniku tej decyzji p. Prezydenta i wydanego na jej podstawie zarządzenia p. Premiera rozwiązany został nie tylko problem hierarchji wśród kierujących państwem osób, ale zarazem określono rolę Generalnego Inspektora w naszym dzisiejszym ustroju państwowym.

Lotnictwo polskie w żałobie

Gen. Orlicz-Dreszer zginął śmiercią lotnika w falach Bałtyku

GDYNIA, 16. 7. W dniu dzisiejszym o godz. 14.30 koło mola w Orłowie wpadł do morza samolot, którym jechał gen. Orlicz-

Dreszer, ppłk. Loth i pilot Łągiewski. Wszyscy trzej utonęli. Zwłoki zostały wydobyte.

rodowej, stojąc w przededniu wybuchu wojny światowej na czele jej władz „Zetu”.

Powołany do armji rosyjskiej, przy pierwszej sposobności z bronią w rękę przechodzi do służby w I Brygadzie Legionów Polskich, gdzie pełni zaszczytnie służbę w I pułku ułanów. W ogniu wojny polskiej w latach 1918 — 1920 wyrasta na jednego z wybitniejszych dowódców naszej kawalerji. Po wojnie pracuje nad organizacją ulubionej

swej broni jako inspektor armji. Sił jego i energii nie wyczerpuje praca wojskowa w zupełności.

Od kilku lat stoi na czele Ligi Morskiej i Kolonjalnej. W tej pracy wykazuje ogromnie wiele inicjatywy i rozmachu, budząc coraz powszechniej w Polsce i pogłębiając dążenie do mocarstwowej przyszłości państwa. Niejednokrotnie twardo stawał gen. Orlicz-Dreszer w obronie praw Polski do morza. Niedawno jak wczoraj ukazała się odezwa 200 orga-

nizacji w sprawie Gdańska, domagająca się rozszerzenia w Gdańsku uprawnień Rzeczypospolitej. Pierwszy podpisał tę odezwę gen. Orlicz-Dreszer.

Armja polska, a przedewszystkiem lotnictwo, które pokładało największe nadzieje w nowym swoim szefie, poniosły bardzo dotkliwą stratę. Współczuje im całe społeczeństwo. Duch tragicznie zmarłego wodza lotnictwa polskiego stanie nazawsze na straży polskiego Bałtyku.

GDYNIA, 16. 7. W dniu dzisiejszym o godz. 14.30 koło mola w Orłowie wpadł do morza samolot, którym jechał gen. Orlicz-

Przebieg katastrofy

GDYNIA, 16. 7. (Tel. wł.). W dniu dzisiejszym o godz. 14.30 koło mola w Orłowie wpadł do morza samolot challenge'owy R. W. D. - 9 pilotowany przez kpt. Łągiewskiego, z którym razem lecili: świeżo mianowany inspektor obrony powietrznej generał dywizji gen. Orlicz-Dreszer oraz szef jego sztabu ppłk. Loth.

Wszystkich trzech lotników wydobyto z wody ze słabymi oznakami życia. W stanie ciężkim przewieziono ich na okręcie R. P. „Rybitwa” do szpitala morskiego gdzie zmarli. Samolotu dotychczas z wody nie wydobyto, wobec czego trudno ustalić przyczynę strasznej katastrofy. Według przypuszczeń katastrofa nastąpiła wskutek defektu silnika. S. p. generał dywizji gen. Orlicz-Dreszer przyleciał do Gdyni samolotem z Warszawy, lądując na lotnisku w Rumji.

Tragiczna katastrofa wywołała wstrząsające wrażenie na całym wybrzeżu. U mola w Orłowie, przy którym wpadł do morza samolot gromadzą się tysiączne tłumy.

Zaledwie przed tygodniem mianowany inspektorem polskich sił zbrojnych w powietrzu generał dywizji Orlicz-Dreszer. Jeden z najznakomitszych i najslawniejszych dowódców polskich żołnierzy zginął śmiercią lotnika.

Od najmłodszej młodości Orlicz-Dreszer poświęcił się całkowicie dla narodu. Pracował w tajnej organizacji młodzieży na-

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

W kołach politycznych wolnego miasta utrzymuje się przekonanie, że najbliższe dni przyniosą decyzje w konflikcie gdańskim. Powszechna uwaga Gdańszczan skierowana jest na działalność dyplomatyczną przebywającego na wybrzeżu min. Becka, który usiłuje wypełnić otrzymaną w Genewie misję zlikwidowania akcji senatu gdańskiego przeciw Lidze Narodów i jej wysokiemu komisarzowi.

Duże znaczenie dla rozwoju prowadzonych pertraktacji przypisywane jest konferencji, jaką min. Beck odbył w Gdyni z ambasadorem Polski w Berlinie, p. Lipskim. Ambasador Lipski przybył z Berlina drogą na Gdańsk aeroplanem i odbył z min. Beckiem długie rozmowy. Nie ulega wątpliwości, że rozmowy te dotyczyły kwestji gdańskiej i stanowi-

skie, jakie w tej sprawie zajmują miarodajne czynniki niemieckie.

W Gdańsku rozszły się informacje, jakoby w Berlinie wystąpiono z pomysłem kompromisowej likwidacji konfliktu gdańskiego! Czynniki niemieckie projektują mianowicie, aby Liga Narodów odwołała z Gdańska komisarza Lestera, którego pozycja wobec zachowania się senatu gdańskiego jest bardzo trudna. W Berlinie przytaczają, że hitlerowski senat istotnie ignoruje komisarza Lestera i że ostatnio w 3 konkretnych wypadkach nie udzielił żadnej odpowiedzi na jego wystąpienia i pisma. Senat gdański nie zamierza porzucić taktyki ignorowania i bojkotu komisarza Lestera.

Równocześnie z odwołaniem komisarza Lestera przez Ligę Narodów, ustąpiłby ze swego urzędu obecny prezydent senatu gdańskiego Greiser. Ustąpienie Greise-

ra miałyby stanowić rodzaj satysfakcji dla Ligi Narodów, której prestiż ucierpiał niemało wskutek wyzywającego zachowania się Greisera w Genewie.

Kola berlińskie sugerują powyższy projekt zatuszowania zatargu gdańskiego min. Beckowi, jako mandatarzowi Ligi Narodów. Jak slychać, jest rzeczą mało prawdopodobną, aby sugestia berlińska została akceptowana przez min. Becka, jako pełnomocnika Ligi Narodów i przedstawiciela Polski. W Genewie min. Beck wyraził zdecydowanie w obronie komisarza Lestera i wyraził w imieniu rządu polskiego zaufanie do jego działalności w Gdańsku, a na przestrzeni ostatnich kilku tygodni nie zaszło nic, co mogłoby uzasadnić zmianę stanowiska Polski wobec osoby komisarza Lestera.

Kola polityczne w Gdańsku podkreślają nadto, iż omawiając konflikt gdański, prasa niemiecka pisze wyłącznie o interesach gospodarczych Polski w porcie gdańskim i na obszarze wolnego miasta. Przewidując zmianę konstytucji gdańskiej, dzienniki niemieckie

zapowiadają uwzględnienie w postanowieniach nowego statutu wszystkich uzasadnionych interesów gospodarczych państwa polskiego. Ani słowem nie wspomina się w tych rozważaniach o interesach politycznych Polski w Gdańsku i nad Bałtykiem.

Jak się zdaje, czynniki niemieckie pragnęłyby uzyskać zapewne nie, iż Polska nie zamierza mieszać się do wewnętrznych stosunków politycznych w Gdańsku. Inni słowo hitlerowcom chodzi o to, aby opozycja polityczna w wolnym mieście pozostawiona została własnemu losowi i wydana bez wszelkiej opieki z zewnątrz na rozrywkę z hitlerowskim senatem gdańskim.

Uchodzi za mało prawdopodobne, aby Polska zgodziła się na powyższe sugestje niemieckie i to w tym momencie historycznym, w którym od wieków po raz pierwszy większość ludności Gdańska ucieka się znowu pod opiekę Rzeczypospolitej i manifestuje swoje polonościłe uczucia, broniąc się przed „zglajchsztaltowaniem” z Rzeszą niemiecką.

Podczas wręczania sztandarów gwardji w Londynie

Zamach na Edwarda VIII

udaremniiony przez kobietę i policjanta

LONDYN, 16. 7. Reuter komunikuje: Po uroczystości wręczania sztandarów gwardji nowych sztandarów przez króla wydarzył się w Hyde Parku następujący incydent:

Pewien osobnik przedostał się przez tłum, lecz został natychmiast ujęty przez trzech policjantów i odprowadzony na posterunek policji w parku, gdzie go zatrzymano. Na drodze znaleziono rewolwer.

Świadkowie naoczni widzieli dwóch osobników, prowadzonych przez policjantów pieszego i konnego. Inny świadek twierdzi, że rzucono jakąś paczkę, w chwili, gdy król zamierzał zsiść z ko-

nia. Paczka upadła tuż obok króla, lecz król nie zsiadł i pojechał dalej.

Kobieta, znajdująca się w tłumie, twierdzi, że z chwilą, gdy król zbliżył się do Łuku Konstytucyj, jakiś osobnik przedostał się z tylnych szeregów z rewolwerem w rękę. Kobieta i policjant obezwładnili go, tak że rewolwer upadł na ziemię. Cały incydent trwał parę chwil i nie spowodował najmniejszego zakłócenia porządku.

LONDYN, 16. 7. Naoczni świadkowie incydentu w Hyde Parku jednogłośnie twierdzą, że osobnik dotknął rewolwerem ko-

nia królewskiego. Koń stanął dęba. W tej chwili król się odwrócił i zobaczył, jak dwóch policjantów aresztowało sprawcę. Podczas gdy policjanci prowadzili aresztowanego inny osobnik usiłował przy wyjściu z Hyde Parku zwołać zamachowca z rąk policji. Policjanci gwizdkami zawezwali pomocy.

KOMUNIKAT OFICJALNY

LONDYN, 16. 7. O godz. 14.40 władze Scotland - Yardu opublikowały następujący komunikat:

Podczas powrotu orszaku królewskiego z uroczystości wręczania nowego sztandaru pułkowi gwardji, która odbyła się zrana w Hyde - Parku w pobliżu Łuku Wellingtona, wybiegł z tłumy jakiś mężczyzna. Niewiadomo, co się działo następnie, lecz na szosie pomiędzy króla a żołnierzy eskorty upadł rewolwer. Osobnika niezwłocznie aresztowano i odprowadzono na posterunek policji w Hyde - Parku. Nie padł żaden strzał, lecz rewolwer był naładowany czterema nabojami.

ZAMACHOWIEC — ANGLIKIEM PARYŻ, 16. 7. Havas donosi z Londynu, że sprawa niedosłego zamachu na króla jest Anglikiem i nazywa się Jerzy Andrzej Mahon.

Proces o zajęcia w Toruniu

Atak epileptyczny oskarżonego na sali Sądu Okręgowego

TORUŃ, 16. 7. (PAT). Dział rozpoczął się w Toruniu proces przeciwko 21 oskarżonym, udział w krwawej demonstracji na placu Teatralnym w dniu 8 czerwca r. b. Rozprawie przewodniczy wiceprezes Sądu Okręgowego Krupka, wotują sędziowie okręgowi Dorsz i Pieczyński, oskarża prokurator Walecki. Oskarżonych bronią adwokaci: Wiśniewski z Torunia i Benkel z Warszawy.

Na wstępie po sprawdzeniu personalij oskarżonych sędzia Pieczyński odczytał akt oskarżenia, zarzucający oskarżonym udział w zbiegowisku publicznym, usiłowanie przeszkodzenia policji państwowej w zlikwidowaniu zbiegowiska oraz zastosowanie w stosunku do policji i jej dowódcy aspiranta Minorowicza przemocy, polegającej na obrzu-

ceniu kamieni i oddaniu kilkunastu strzałów rewolwerowych, w następstwie czego 22 posterunkowych doznało lekkich obrażeń ciała, a aspirant Minorowicz doznał rozstroju nerwowego i wstrząsu mózgu.

Na dzisiejszej rozprawie Sąd przesłuchał wszystkich oskarżonych, którzy się do winy nie pozywają. W czasie rozprawy jeden z oskarżonych Szykowski doznał ataku epileptycznego, wskutek czego Sąd zarządził przerwę, po której adwokat Benkel wniosł o uchylenie aresztu w stosunku do oskarżonego.

Po przesłuchaniu oskarżonych Sąd uchylił w stosunku do oskarżonego Szykowskiego środek zapobiegawczy i zarządził przerwę do godz. 17-tej.

Manifestacje polityczne ludowców w dniu 15 sierpnia r. b.

P. A. A. donosi: Stronnictwo Ludowe wydało odezwę, w której wzywa do masowego wzięcia udziału w zgromadzeniach, które Stronnictwo Ludowe organizuje w dniu 15 sierpnia dla uczczenia rocznicy „Czy-

nu Chłopskiego”. Zgromadzenia te mają powiązanie z domagającą się przywrócenia chłopom praw politycznych.

Zgromadzenia te zostaną zwołane w całej Polsce i będą miały charakter masowy.

W dniach najbliższych rozpoczynamy w odcinku druk nowej powieści

będzie nią

„ZAGINIONA MINJATURA“

autora niemieckiego Eryka Kästnera

w tłumaczeniu Magdaleny Samozwaniec

Na kanwie kryminalistycznej fabuły „Zaginiona minjatura” roztacza pełen humoru opis przeżyć poczciwego rzeźnika, który niespodziewanie wplątany został w niesamowitą historję. Ciężkie zaś pióro Magdaleny Samozwaniec gwarantuje, że w polskim przekładzie wszystkie momenty satyryczne oryginalnej powieści znajdują pełny wyraz

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia 2-jej klasy 36-iej Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie

- Główne wygrane
10.000 zł. na nr. 11920.
5.000 zł. na nr. 78944 80125.
2.000 zł. na nr. 9662 17838

- Wygrane po 150 zł.
263 1699 728 3847 4125 93 388 684
743 919 5317 6140 462 8353 957

III ciągnięcie

- Główne wygrane
Zł. 50.000 Nr. 147419.
Stała dzienna wygrana zł. 25.000
padła na Nr. 71707.

- Wygrane po 150 zł.
114 1687 3656 4470 7007 937 9495
11049 958 13371 83 503 638 14251

- Wygrane po 50 zł.
238 76 95 333 501 671 1000 41 160
447 625 709 13 2436 63 3047 135 77

- 938 96015 557 97247 451 791 98049
69 859 769 847 99016 29 507 65
767 810 14.

IV ciągnięcie

- Wygrane po 150 zł.
311 53 65 403 1593 663 987 2596 959
3232 6646 7679 807 420 902 9420 598

- Wygrane po 50 zł.
332 405 1376 1345 2591 3107 753
5545 6751 7209 8460 992 9071 73

- 117242 454 540 809 119430 608 825 60
120879 121597 795 122430 60 703

Początek prac nad realizacją Arterji N-S.

Oddawna przewidziana w planach regulacyjnych miasta, wielka arterja północno - południowa, zwana N-S, zaczyna się realizować. W bieżącym tygodniu rozpoczęto budowę połączenia pomiędzy ul. Topolową i ul. Włodarzewską, przez pole Mokotowskie.

Próby pociągów elektrycznych przed elektryfikacją warszawskiego węzła kolejowego

Obecnie w opracowaniu są szczegóły uruchomienia, prawdopodobnie od początków, względnie połowy września, kilku pociągów elektrycznych, na linii Pruszków - Warszawa - Otwock.

Znaczną przewagę mężczyzn w dwu powiatach Pomorza

Do Berlina wyjechali wczoraj członkowie jury międzynarodowego na Olimpiadę taneczną, prof. Glowacki i p. Mieczysław. Razem z nimi udali się do Berlina p. Z. Buczyńska i O. Sławka.

Groźny pożar w Łodzi

ŁÓDŹ, 16.7. Wczoraj wybuchł groźny pożar w zabudowaniach fabryki Ignacego Fuksa przy ul. Zakątnej 55, gdzie mieści się suszarnia i farbiarnia Szepta.

ABC sportowe

REKORD SZTAFETY 4x400 M. Sztafeta lekkoatletyczna 4x400 m w składzie: Śliwak, Maszewski, Kucharski i Biniakowski startowała w eliminacyjnym biegu, który miał za zadecydować o wyjeździe jej na olimpiadę.

Wygrane po 50 zł.

- 193 240 642 852 1700 3189 287 404
4637 5942 6007 816 56 80 8308 9054
480 10039 536 686 11015 166 921 584

Wyniki gonitw z dnia 15 b. m.

- Gonitwa I, dyst. 2400 m, nagroda 200 zł, pioty: 1) Hulajt, chl. Strzelec, 2) Kinga B. W. (19), 3) Leander (13), 4) Tosca (32,50), 5) Wizzard (42), 24,50, wyc. Fra Diavolo, wygr. w 2,45 sek. latwo o 4 dług. Tot. 108, fr. 71 i pół i 12 i pół.

Zbrodnia zdradzona przez wydalonego szofera

POZNAŃ, 15. 7. W Witkowie aresztowała policja znanego na tamtejszym terenie kupca, Niemca Oskara Mikołajewskiego, pod zarzutem dokonania zbrodni. Mikołajewski, jadąc w 1934 r. samochodem ciężarowym z Poznania przez Niekłę do Witkwa, najechał śmiertelnie pewnego mężczyznę, którego pozostawił na szosie. W toku przeprowadzonych dochodzeń zarówno Mikołajewski, jak i jego szofer Augustyn Grzesik zeznali, że tragicznej nocy samochód zamknięty był w garażu.

Tancerki polskie wyjechały na igrzyska taneczne do Berlina

Do Berlina wyjechali wczoraj członkowie jury międzynarodowego na Olimpiadę taneczną, prof. Glowacki i p. Mieczysław. Razem z nimi udali się do Berlina p. Z. Buczyńska i O. Sławka, które biorą udział w Olimpiadzie tanecznej w zakresie tańców solowych.

Olimpiada, olimpiada!

Ostatnie przygotowania przed Berlinem

Za 15 dni na arenie olimpijskiej w Berlinie rozgorzeje bezkrwawy bój prawie 5.000 przedstawicieli młodzieży całego świata reprezentujących ponad 50 państw. W ciągu 16-tu dni trwać będzie w Berlinie walka o palmę pierwszeństwa. Olimpijczycy przychodzą już ostatnią fazę przygotowań. Za kilka dni Polski Komitet Olimpijski wyśle do Berlina ostateczny skład imienny naszej ekspedycji.

Wiadomości z toru

- Gonitwa VI, dyst. 2100 m, nagroda 2000 zł. 1) Harmattan, z. Gilt, 2) Hamular (22,50), 3) Jawor III (11), 4) Surma III (19), wyc. Baszibuzuk, Murat II, Nielonny i Latona, wygr. w 2,18 i pół sek. pewnie o półtora dług. Tot 22, fr. 9, 14, 9.

Zbrodnia zdradzona przez wydalonego szofera

Obecnie, po upływie 2 lat, Grzesik stracił posadę u Mikołajewskiego i zgłosił się do policji, gdzie złożył obszernie zeznanie, oświadczając, że sprawcą śmiertelnego najechania wspomnianego mężczyzny jest właśnie Mikołajewski. Grzesik oświadczył również, że do złożenia fałszywych zeznań naklonił go Mikołajewski, grożąc mu w przeciwnym razie utratą pracy.

Tancerki polskie wyjechały na igrzyska taneczne do Berlina

Do Berlina wyjechali wczoraj członkowie jury międzynarodowego na Olimpiadę taneczną, prof. Glowacki i p. Mieczysław. Razem z nimi udali się do Berlina p. Z. Buczyńska i O. Sławka, które biorą udział w Olimpiadzie tanecznej w zakresie tańców solowych.

Piłkarze węgierscy w Stolicy

W sobotę o godz. 17.30 na stadionie W. P. w Warszawie nasza drużyna olimpijska odbędzie ostateczną próbę przed wyjazdem na igrzyska. Przeciwnikiem naszych piłkarzy będzie węgierski zespół Phoebus. Po tym meczu ustalony będzie ostateczny skład naszej olimpijskiej drużyny piłkarzy.

Olimpiada, olimpiada!

Za 15 dni na arenie olimpijskiej w Berlinie rozgorzeje bezkrwawy bój prawie 5.000 przedstawicieli młodzieży całego świata reprezentujących ponad 50 państw.

W wyniku przeprowadzonych eliminacji przedolimpijskich na obozie treningowym w Pucku Pol. Związek Żeglarski zdecydował się wysłać na regaty olimpijskie, które odbędą się w Kilonii następujących zawodników: w kl. O — Jensz (Y. K. P.) i Dziegiel (Of. Y. K.), w kl. 6 R. Olszewski, Sieradzki, Łagowski, Szejba (P. K. M.), oraz bracia Zalescy z Y. K. P.

